

สภาพและพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ
ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 2

CONDITIONS AND DECISION-MAKING BEHAVIOR IN IMPLEMENTING LOCAL
LEADERSHIP CURRICULUM INTO THE PRACTICE OF OPPORTUNITY EXPANSION
SCHOOL UNDER THE LAMPANG PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

ชัชชัย เทพนามวงศ์ *

Chatchai Thepnamwong

Corresponding Author E-mail: gradlek2563@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยมีขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำนวน 136 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 มีสภาพการบริหารโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนติดตามและประเมินผล มีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.79 2) รองลงมาคือ ขั้นตอนเตรียมการใช้หลักสูตร มีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.33 3) ขั้นตอนดำเนินการใช้หลักสูตร มีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 46.32

2. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 มีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.82 รองลงมาคือ แบบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 44.39 ส่วนพฤติกรรมการตัดสินใจในน้อยที่สุด คือแบบอัตตาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 9.79

คำสำคัญ: พฤติกรรมการตัดสินใจ, หลักสูตรท้องถิ่น, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the conditions and the behavior in implementing local leadership curriculum into the practice of opportunity expansion school under the Lampang primary education service area office 2. The research process was divided into 2 steps: 1) the study of the conditions of implementing local leadership curriculum into the practice of opportunity expansion schools 2) the study of decision-making behavior in the implementation of opportunity expansion schools. It was a survey research using a questionnaire. The samples used in the study were 136 of kindergarten teachers, elementary school teachers and middle school teachers in the first semester of the academic year 2020 by stratified random sampling. Percentage, frequency, mean and standard deviation were used to analyze the data.

The results of this research found that:

1. The conditions for implementing local leadership curriculum into the practice of opportunity expansion school under the Lampang primary education service area office 2, with an overall administrative condition and each aspect was at a high level in all 3 steps: 1) monitoring and evaluation have the most participatory decision-making behavior representing 47.79 percent 2) the preparation for using the course have the most participatory decision-making behavior representing 44.33 percent 3) using the course have democratic decision-making behavior representing 46.32 percent.

2. The study found that most of the school administrators had the most participatory decision-making behavior in local leadership curriculum, accounted for 45.82% , followed by democracy accounted for 44.39%, and autocratic accounted for 9.79 percent.

Keywords: Decision making behavior, Opportunity expansion school, Local leadership curriculum

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และปรับปรุง พ.ศ. 2545 ได้กำหนดการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ซึ่งสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการมีเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมโดยผ่านการบูรณาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล การเรียนรู้บูรณาการแบบองค์รวมเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง หลอมรวมเป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ สาระหรือประสบการณ์ ทั้งภายในกลุ่มสาระหรือระหว่างกลุ่มสาระ อย่างกลมกลืน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาผู้เรียนเป็นองค์รวมทุกด้าน ซึ่งอาจเป็นการเรียนรู้ผ่านโครงการและการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนที่สอดคล้องกับชีวิตจริง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกที่เป็นเสมือนธรรมนูญการศึกษาที่กำหนดกรอบแนวคิด ความมุ่งหมายและหลักการ สิทธิหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากร ทรัพยากรและการลงทุน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ครอบคลุมการปฏิรูปการศึกษาไว้ครบทุกด้าน แนวการจัดการศึกษา กำหนดให้

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรงที่จะต้องจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากข้อค้นพบทฤษฎีพฤติกรรมการณ์การตัดสินใจของผู้บริหาร พบว่าการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการเลือกที่ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบในการนำไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง เป็นการตัดสินใจอย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของบุคคลต่าง ๆ การตัดสินใจทางการบริหารเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนที่ต้องการการตัดสินใจก่อนที่จะมีการกำหนดแผนต่าง ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการเลือกหรือไม่เลือกอนุมัติหรือไม่อนุมัติการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ หรือการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อยึดถือปฏิบัติ (เนตร์พัฒนา ยาวีราข, 2556, น. 56) บทบาทด้านการตัดสินใจในองค์การมักจะเป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหาร และในฐานะผู้บริหารเป็นปัจเจกบุคคลซึ่งอาจจะทำทั้งสิ่งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องได้ตลอดเวลา กระบวนการตัดสินใจ เพราะผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในองค์การมากกว่าผู้อื่น (วิภาส ทองสุทธิ, 2552, น. 187) ดังนั้น การตัดสินใจจึงเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำและผู้บริหาร ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมอันสำคัญยิ่งที่ผู้นำและผู้บริหารในทุกระดับจะต้องกระทำอยู่เสมอการตัดสินใจจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานในทุก ๆ กรณี ประสิทธิภาพของงานจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารเป็นสำคัญการตัดสินใจจึงต้องมีศิลปะเป็นอย่างมากที่จะทำให้การตัดสินใจที่ได้ออกมานั้นมีคุณภาพ เพราะหากการตัดสินใจผิดพลาดก็จะเกิดความเสียหายแก่องค์การได้อย่างมากแต่ถ้าการตัดสินใจได้ถูกต้องและเหมาะสมก็จะเกิดสัมฤทธิ์ผลมาสู่องค์การ ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้นำและผู้บริหารที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงกระบวนการการตัดสินใจให้ถ่องแท้ และตระหนักถึงความสำคัญของการตัดสินใจ ที่ใช้อุปกรณ์เสริมสร้างการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (วิเชียร วิทยอุดม, 2556, น. 12) จึงนำไปสู่การศึกษาพฤติกรรมการณ์การตัดสินใจของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งส่วนหนึ่งที่สำคัญของหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนคือ การตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งมีนักวิชาการ เวลล์ (Well, 1948, อ้างถึงใน จินตนา ปานเปีย, 2557, น. 13-14) ได้ระบุถึงแนวคิดพฤติกรรมการณ์การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การตัดสินใจแบบอัตตาธิปไตย (Autocratic) เป็นการตัดสินใจแบบเผด็จการที่ผู้บริหารตัดสินใจเองทั้งหมด รูปแบบที่ 2 การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participative) เป็นการตัดสินใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสอบถามข้อสงสัยในการตัดสินใจและอาจมีการเปลี่ยนการตัดสินใจของผู้บริหาร

เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า จากผู้ได้บังคับบัญชาและให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเสนอข้อคิดเห็นได้บ้าง และรูปแบบที่ 3 แบบประชาธิปไตย (Democratic) เป็นการตัดสินใจที่มุ่งเน้น ให้เกิดการสร้างสรรค์สัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล ผู้บริหารจะเป็นเพียงผู้คอยควบคุมการทำงาน ให้บุคลากรในหน่วยงานทำงาน

ดังนั้นผู้แต่งจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เนื่องจากบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีขอบเขตทางด้านการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับบริบทพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้น ซึ่งยังไม่มีการศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปปฏิบัติและพฤติกรรมการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่ปฏิบัติในโรงเรียนขยายโอกาส อนึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อค้นพบจากงานวิจัยดังกล่าว จะสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงพัฒนาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติและพฤติกรรมการตัดสินใจและสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารให้บรรลุจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารและศึกษาปัญหาของการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในขั้นตอนดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ประกอบด้วยปัญหาการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมการใช้หลักสูตร ขั้นตอนการดำเนินการใช้หลักสูตร ขั้นตอนติดตามและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการครู ครูอัตราจ้างของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 203 คน ได้แก่ ครูระดับอนุบาล จำนวน 65 คน ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 66 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 72 คน

2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการครู ครูอัตราจ้างของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 136 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้แก่ ครูระดับอนุบาล จำนวน 44 คน ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 44 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 48 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จำนวน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมการใช้หลักสูตร ขั้นตอนการดำเนินการใช้หลักสูตร และขั้นตอนติดตามและประเมินผล

4. เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อยืนยันความเหมาะสมของประเด็นสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ทั้งนี้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ในภาพรวมเท่ากับ 0.95

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage: Pc)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในขั้นตอนดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ประกอบด้วยพฤติกรรมการตัดสินใจ 3 แบบ ได้แก่ การตัดสินใจแบบอัตตาธิปไตย การตัดสินใจแบบการมีส่วนร่วม การตัดสินใจแบบประชาธิปไตย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการครู ครูอัตราจ้างของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 203 คน ได้แก่ ครูระดับอนุบาล จำนวน 65 คน ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 66 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 72 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการครู ครูอัตราจ้างของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 136 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้แก่ ครูระดับอนุบาล จำนวน 44 คน ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 44 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 48 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ประกอบด้วยพฤติกรรมการตัดสินใจ 3 แบบ ได้แก่ การตัดสินใจแบบอัตตาธิปไตย การตัดสินใจแบบการมีส่วนร่วม และการตัดสินใจแบบประชาธิปไตย

4. เครื่องมือการวิจัย

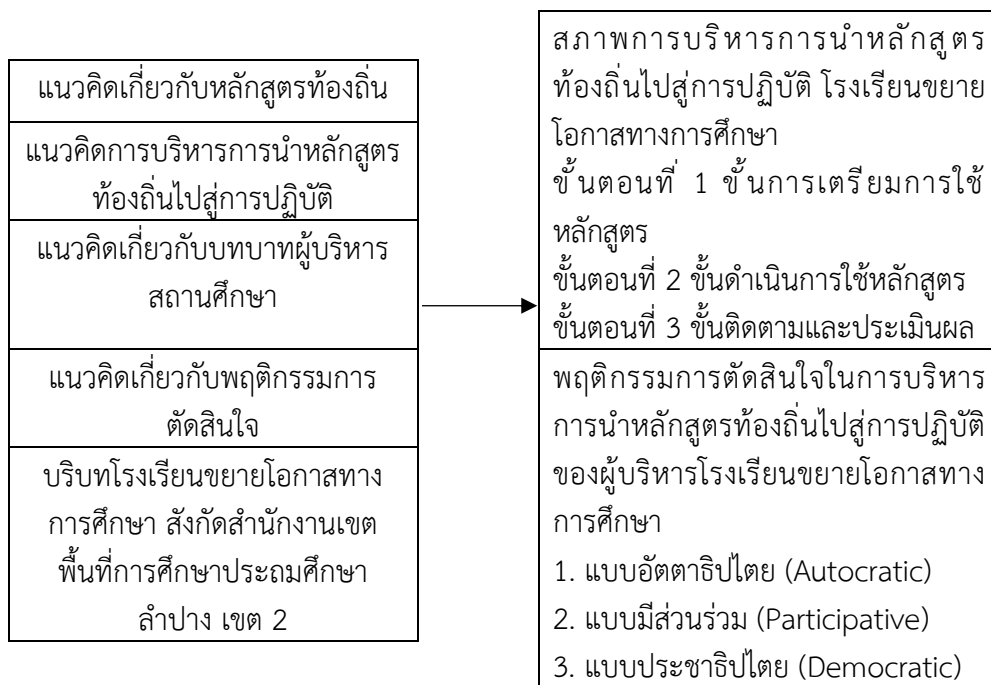
แบบสอบถามพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ทั้งนี้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ในภาพรวมเท่ากับ 0.91

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage: Pc)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดวิธีดำเนินการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติสูงที่สุด คือ ขั้นตอนติดตามและประเมินผล ($\bar{X}=3.83$) รองลงมาคือ ขั้นตอนการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=3.76$) และสุดท้ายขั้นตอนการเตรียมการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=3.63$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาพฤติกรรม การตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม การตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ในภาพรวม มีพฤติกรรม การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนติดตามและประเมินผล มีพฤติกรรม การตัดสินใจแบบมี

ส่วนร่วมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.79 รองลงมาคือ ขั้นตอนเตรียมการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 44.33 และขั้นตอนการใช้หลักสูตร มีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 46.32 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้แตงนำเสนอข้อค้นพบ และประเด็นสำคัญที่น่าสนใจมาทำการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

สำรวจสภาพการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ตามกระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการใช้หลักสูตร และขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนติดตามและประเมินผล มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการบริหารในการจัดทำหลักสูตรเป็นปัญหาที่ต้องมีการพิจารณาาร่วมกันหลายฝ่าย ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีกระบวนการที่ซับซ้อน และต้องคำนึงถึงผลกระทบของสภาพแวดล้อมและบริบทชุมชนและโรงเรียน ซึ่งจุดมุ่งหมายในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ในหลักสูตรท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา มากมี และ อีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของแนวทางเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 พบว่าในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการประเมินหลักสูตร เช่นเดียวกับ เทิดศักดิ์ บุญรินทร์(2555) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นสิ่งแวดลอมศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น สิ่งแวดลอมศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านห้วยทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีการดำเนินงานใน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสิ่งแวดลอมศึกษา 2) กระบวนการนำหลักสูตรท้องถิ่นสิ่งแวดลอมศึกษาไปใช้ 3) กระบวนการประเมินหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก มีดังนี้ ด้านการพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ความรู้ครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การจัดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในกลุ่มโรงเรียน ทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาคควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและจัดเวทีให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดอบรมครูเกี่ยวกับการผลิต พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผลิต เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท มีความทันสมัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองม้วน สีแนน และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดทำหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ และด้านการ ประเมินหลักสูตร ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาพรวมการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปปฏิบัติ 3 ขั้นตอน มีปัญหาในระดับมากทุกขั้นตอน

2. พฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 2

จากการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การ ปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เป็นการศึกษาตามรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของเวลล์ 3 รูปแบบ ได้แก่ การตัดสินใจแบบอัตตาธิปไตย (Dutocratic) การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participative) แบบประชาธิปไตย (Democratic) สรุปผลในภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้า ร่วมรับรู้ปัญหา บริบทสภาพแวดล้อมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อรับฟังความ คิดเห็นและคำแนะนำโดยสอบถามเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มจากนั้นจึงตัดสินใจนำข้อมูลที่ได้มา บริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ ตามแนวคิดของ วรูม และ แยตตัน (Vroom & Yetton, 1973) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจแบบที่ 4 เป็นการตัดสินใจแบบ D เป็นแบบการ ตัดสินใจที่ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการประชุมร่วมกัน เพื่อหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยผู้บริหารจะนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับ จากการประชุมไปพิจารณา แล้วตัดสินใจด้วยตนเอง สอดคล้องกับสุรชาติพย์ ท้วจบ (2564) ได้ ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผล ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. = 0.70) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.69) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.71) และการมีส่วนร่วมในการประเมิน ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.76) เช่นเดียวกับ เนติวิวัฒน์ กิจบรรพต (2560) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่ คือ ตัดสินใจโดยประชุมอภิปรายปัญหาและประเมินทางเลือกร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 45.21 และต่ำสุด คือ ตัดสินใจด้วยตนเองโดยอภิปรายปัญหาร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 9.96 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรา ผลศรัทธา และ สุเทพ ลิ้มอรุณ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน อยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือด้านการเป็นผู้นำ และด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในอันดับต่ำสุด 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม อยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีข้อมูลในการวางแผนการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเหมาะสมกับนักเรียน และเหมาะสมกับชุมชน ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลที่ได้จากงานวิจัย ไปใช้วางแผนในการจัดอบรมหรือพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสเพื่อให้มีพฤติกรรมการตัดสินใจที่นำไปสู่ประชาธิปไตยมากขึ้น และสามารถใช้เป็นแนวทางให้เกิดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เรียนและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับ ผู้บริหารระดับนโยบายจะต้องคำนึงถึงบริบทโรงเรียน โดยควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อข้อมูลจากการวิจัยไปอ้างอิงในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ได้ตามความเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน เพื่อประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของ

หน่วยงานที่วางไว้ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อให้เด็กมีประสบการณ์โดยตรง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา การนำผลการวิจัยไปใช้ ควรศึกษาข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจร่วมกัน กำหนดผลที่คาดหวังกับผู้เรียนที่จะได้รับหลังจากสิ้นสุดการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเขตพื้นที่การศึกษาของภูมิภาคเท่านั้น หากต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมควรศึกษาผลการวิจัยในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ หรือภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรม การตัดสินใจในการบริหารการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขตอื่น ๆ ในจังหวัดลำปาง เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหานำหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

2.3 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรม การตัดสินใจในรูปแบบ ประชาธิปไตยในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในส่วนงานอื่น ๆ เช่น งบประมาณ พัสดุ การบริหารทรัพยากรบุคคล ฯลฯ

แหล่งอ้างอิง

จินตนา ปานเปีย. (2557). พฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ทองม้วน สีแนน, สมศักดิ์ คำศรี, ปรีดา เพียรดวงษ์, และธนภณ พันธุ์ศรี. (2554). การศึกษา การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(1), 83-94.

เทิดศักดิ์ บุญรินทร์. (2555). การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนบ้านห้วยทรายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 [วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย, ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- นริศรา มากมี และธีรศักดิ์ อุปไมยอิจัย. (2565). การเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
ฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา พิ จิต ร เขต 1. *Journal of Modern Learning
Development*, 7(4), 113-127.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2556). *การจัดการสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 8). ทริบเพิ้ล กรู๊ป.
- เนติวัฒน์ กิจบรรทัด. (2560). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนใน
สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์*, 12(2),
75-83.
- มนตรา ผลศรัทธา และสุเทพ ลิ้มอรุณ. (2557). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับ
มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 7(2), 738-751.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2556). *พฤติกรรมองค์การ ฉบับแนวใหม่* (Organizational Behavior).
วิทย์อุดมสาส์น.
- วิภาส ทองสุทธิ. (2552). *พฤติกรรมองค์การ*. อินทภาษ.
- ศุภวรรณ สุธัมมา, ศุภชัย ทวี, และสาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2564). แนวทางการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครสวรรค์ เขต 2. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4(2), 153-166.
- สุธาทิพย์ ท้วจบ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครู
กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารสังคมศาสตร์และ
มานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(6), 418-434.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research
activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Vroom, V. H., & Yetton, P. W. (1973). *Leadership and decision-making*. University
of Pittsburgh Press.